

**Návrh aktivít pre Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR
VI. (NEHAP VI.)**

PRIORITA (a):

zlepšenie kvality vnútorného a vonkajšieho ovzdušia pre všetkých, ako jedného z najdôležitejších faktorov ohrozujúcich životné prostredie a zdravie v tomto regióne, prostredníctvom opatrení smerujúcich k plneniu usmerňujúcich hodnôt kvality WHO v neustálom procese zlepšovania

- 1. Názov aktivity:** Rozšírenie monitoringu kvality ovzdušia o nové znečisťujúce látky
Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR
Spoluriešiteľ: SHMÚ
Termín: 2025 – 2032
Predpokladané finančné náklady: 33 629 094 Eur
Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu, fondy EÚ
- 2. Názov aktivity:** Poskytovanie objektívnych a aktuálnych údajov z monitoringu kvality ovzdušia
Riešiteľ/zodpovedný: SHMÚ
Spoluriešiteľ: MŽP SR, SAŽP
Termín: priebežne
Predpokladané finančné náklady: žiadne
Zdroj finančných prostriedkov: štátny rozpočet
- 3. Názov aktivity:** Vypracovanie resp. aktualizácia programov na zlepšenie kvality ovzdušia (PZKO)
Riešiteľ/zodpovedný: Okresné úrady v sídle kraja
Spoluriešiteľ: MŽP SR, SHMÚ, SAŽP (spracovanie metodík, spracovanie vstupných dát, modelovania účinkov opatrení)
Termín: každé 3 roky prehodnotiť účinnosť opatrení
Predpokladané finančné náklady: bez špecifikácie, v súčasnosti sa nedajú vyčíslieť, nakoľko nie sú tieto programy vydané, finančná náročnosť bude závisieť od podrobnosti požiadaviek na SAŽP v rámci plnenia týchto úloh
Zdroj finančných prostriedkov: štátny rozpočet
- 4. Názov aktivity:** Strategický dokument v oblasti zlepšenia kvality ovzdušia
Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR
Spoluriešiteľ: SHMÚ, SAŽP
Termín: 2028
Predpokladané finančné náklady: 58 518 Eur; finančná náročnosť bude závisieť od podrobnosti požiadaviek na SAŽP v rámci plnenia týchto úloh
Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtové kapitoly rezortu,
- 5. Názov aktivity:** Zvyšovanie povedomia o znečistení ovzdušia a jeho vplyvu na zdravie
Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR

Spoluriešiteľ: SAŽP, SHMÚ, MZ SR, ÚVZ SR, RÚVZ, VÚC, obce

Termín: do ukončenia projektu (rok 2027)

Predpokladané finančné náklady: 200 000 Eur

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtové kapitoly rezortov, projekt LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia, do konca projektu LIFE - t.j. 2026, 2027 - zabezpečené finančné prostriedky vo výške približne 150 000 eur /ročne, na rok 2028 - nárok na štátny rozpočet 150 000 eur

6. Názov aktivity: Aktualizácia národného programu znižovania emisií

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR

Spoluriešiteľ: SHMÚ

Termín: koniec roka 2025

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: zo štátneho rozpočtu

PRIORITA (b):

zabezpečenie všeobecného, spravodlivého a trvalo udržateľného prístupu k bezpečnej pitnej vode, sanitácii a hygiene pre všetkých a vo všetkých oblastiach, pričom sa podporí integrované riadenie vodných zdrojov a bezpečné nakladanie odpadových vôd

7. Názov aktivity: Príprava podkladov pre rizikovú analýzu v súvislosti s plochami povodia pre miesto odberu vody určenej na ľudskú spotrebu – zaviesť manažment rizík dodávky pitnej vody od vodného útvaru po konečného spotrebiteľa. Podpora a presadzovanie tohto prístupu pri zásobovaní pitnou vodou.

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR

Spoluriešiteľ: VÚVH, ÚVZ SR

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtové kapitoly rezortov

8. Názov aktivity: Vytvárať podmienky pre obnovu, prevádzkovú údržbu, rekonštrukcie existujúcich a budovanie nových verejných vodovodov, úpravní vôd a vodárenskej infraštruktúry s cieľom znížiť straty vody vo vodovodných sieťach a zabezpečiť dodávku zdravotne bezpečnej pitnej vody.

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR

Spoluriešiteľ: dodávatelia pitnej vody

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtové kapitoly rezortov

9. Názov aktivity: Príprava podkladov pre vypracovanie a posudzovanie manažmentu rizík pri zásobovaní pitnou vodou. Príprava vzdelávacích aktivít pre uplatňovanie princípov manažmentu rizík pri zásobovaní pitnou vodou v praxi.

Riešiteľ/zodpovedný: ÚVZ SR/MZ SR

Spoluriešiteľ: vybrané RÚVZ v SR

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtové kapitoly rezortov

- 10. Názov aktivity:** Zvyšovanie zdravotnej bezpečnosti pitnej vody vykonávaním účinnej kontroly kvality vody a procesov v celom vodárenskom dodávateľskom reťazci (s dôrazom na prítomnosť aktuálnych a očakávaných kontaminantov), vzájomnou výmenou informácií a aktívnou medzirezortnou spoluprácou.

Riešiteľ/zodpovedný: ÚVZ SR/MZ SR, MŽP SR

Spoluriešiteľ: vybrané RÚVZ v SR, VÚVH, SHMÚ, MPRV SR, ÚKSÚP

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtové kapitoly rezortov

- 11. Názov aktivity:** Začleniť zohľadnenie prepojení ochrany biodiverzity a zdravia do politík a programov pre vodu, sanitáciu a hygienu ako aj opatrení na ochranu a udržateľné využívanie ekosystémov, ktoré zásobujú vodou (napr. mokrade, vodné toky a podobne).

Riešiteľ/zodpovedný: ÚVZ SR/MZ SR, MŽP SR/ŠOP SR,

Spoluriešiteľ: vybrané RÚVZ v SR, VÚVH

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtové kapitoly rezortov

- 12. Názov aktivity:** Posilnenie dialógu s verejnosťou a podpora aktivít v oblasti pitnej vody s dôrazom na zdravotný význam pitnej vody, ochranu existujúcich zdrojov vody, ako aj budovanie nových udržateľných zdrojov povrchovej a podzemnej vody.

Riešiteľ/zodpovedný: ÚVZ SR/MZ SR, MŽP SR

Spoluriešiteľ: vybrané RÚVZ v SR, SAŽP

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtové kapitoly rezortov

- 13. Názov aktivity:** Monitoring vzoriek životného prostredia (stery, voda, ovzdušie) so zameraním na stanovenie prítomnosti baktérií rodu Legionella predovšetkým v zariadeniach s pobytom osôb s oslabenou imunitou a zníženie rizika závažných ochorení spôsobených týmito mikroorganizmami.

Riešiteľ/zodpovedný: ÚVZ SR/MZ SR

Spoluriešiteľ: vybrané RÚVZ v SR

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu

PRIORITA (c):

minimalizácia nepriaznivých účinkov chemických látok na ľudské zdravie a životné prostredie: nahradením nebezpečných chemikálií bezpečnejšími alternatívami vrátane nechemických; znižovanie vystavenia zraniteľných skupín rizikovým chemikáliám, najmä počas skorého vývoja; posilnenie kapacít na hodnotenie rizík a výskum s cieľom lepšie porozumieť vystaveniu

ľudí účinkom chemických látok a súvisiacemu zaťaženiu chorobami; podľa potreby uplatniť zásadu predbežnej opatrnosti; zavedenie a využívanie ľudského biomonitorovania ako účinného nástroja pri usmerňovaní politík a opatrení na predchádzanie zdravotným vplyvom spôsobeným chemikáliami prostredníctvom znižovania expozície

14. Názov aktivity: Zvyšovanie povedomia odbornej a laickej verejnosti o význame ľudského biomonitoringu v prospech zdravia (dobré príklady praxe)

Riešiteľ/zodpovedný: ÚVZ SR/MZ SR

Spoluriešiteľ: SZU, RÚVZ v SR

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné dopady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtové kapitoly rezortov

15. Názov aktivity: Sledovanie záťaže skupín obyvateľstva vybraným chemickým faktorom v životnom prostredí zavedením národného ľudského biomonitoringu v SR (HBM)

Riešiteľ/zodpovedný: ÚVZ SR/MZ SR, SZU, RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici

Spoluriešiteľ: RÚVZ v SR

Termín: 2025 - 2030

Predpokladané finančné dopady: žiadne, nakoľko v uvedenom období budú realizované len prípravné aktivity súvisiace s ľudským biomonitoringom, pôjde predovšetkým o zmapovanie existujúcej technickej a personálnej infraštruktúry a nastavenia manažmentu realizácie ľudského biomonitoringu

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtové kapitoly rezortov

16. Názov aktivity: Kontrola rezíduí pesticídov v potravinách v detskej a dojčenskej výžive v Slovenskej republike

Riešiteľ/zodpovedný: MPRV SR/ŠVPS SR

Spoluriešiteľ: MZ SR/ÚVZ SR

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu

17. Názov aktivity: Monitoring endokrinných disruptorov v materiáloch a predmetoch prichádzajúcich do kontaktu s potravinami a pitnou vodou

Riešiteľ/zodpovedný: ÚVZ SR, RÚVZ so sídlom v Poprade

Spoluriešiteľ: RÚVZ v SR

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné dopady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu

18. Názov aktivity: Vykonávanie kontrol Slovenskou obchodnou inšpekciou (ďalej len „SOI“) malospotrebitel'ského balenia vybraných nebezpečných látok a vybraných nebezpečných zmesí na trhu z hľadiska ochrany zdravia a životného prostredia v zmysle zákona NR SR č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon).

Riešiteľ/zodpovedný: MH SR

Spoluriešiteľ: SOI

Termín: priebežne

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu

- 19. Názov aktivity:** Eliminácia vplyvu emisií a uvoľňovania ortuti a zlúčenín ortuti z antropogénnych činností, zabezpečenie potrebnej úrovne ochrany ľudského zdravia a životného prostredia; aplikácia environmentálnych opatrení a uplatňovanie podmienok týkajúcich sa používania, uskladnenia a obchodu s ortuťou, zlúčenín ortuti a zmesí ortuti a opatrenia týkajúce sa výroby, používania a obchodovania s výrobkami s prídavkom ortuti, ako aj nakladanie s odpadovou ortuťou.

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR

Spoluriešiteľ: MZ SR, MH SR

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu

- 20. Názov aktivity:** Informácie o nepriaznivom vplyve používania biocídnych výrobkov na životné prostredie

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR

Spoluriešiteľ: ŠOP SR a SIŽP

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu

- 21. Názov aktivity:** Hodnotenie rizika ohrozenia kvality podzemnej vody, povrchovej vody, pôdy a ovzdušia používaním prípravkov na ochranu rastlín (POR) a pomocných prípravkov v ochrane rastlín (PPOR)

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR

Spoluriešiteľ: SHMÚ, VÚVH, MPRV SR a ÚKSÚP

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu

- 22. Názov aktivity:** Zvýšiť povedomie verejnosti o negatívnom vplyve antimikrobiálnych látok, ťažkých kovov, plastov (vrátane mikroplastov) a znečistenia ovzdušia, svetla a hluku na biodiverzitu, ekosystémové služby a následne aj ľudské zdravie a to aj prostredníctvom prístupov „jedno zdravie“.

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR/ŠOP SR

Spoluriešiteľ: ÚVZ SR/MZ SR

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

V tejto úlohe ide najmä o vzdelávanie a nastavenie bežnej úradníckej činnosti, ktoré si nevyžadujú ďalšie finančné zdroje – ak pôjde o ich následnú implementáciu v praxi, bude sa zvažovať navýšenie finančných zdrojov podľa potrieb a možností; spoločne medzi hlavnými zodpovednými a spoluriešiteľmi, a to hlavne na už nastavené aktivity a úlohy/vzdelávacie projekty.

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu

PRIORITA (d):

predchádzanie a odstraňovanie nepriaznivých vplyvov na životné prostredie a zdravie, nákladov a nerovností súvisiacich s odpadovým hospodárstvom a kontaminovanými lokalitami prostredníctvom pokroku smerom k odstráneniu nekontrolovaného a nezakonného zneškodňovania a obchodovania s odpadmi a riadneho nakladania s odpadmi a kontaminovanými lokalitami v kontexte prechodu na obehové hospodárstvo v súlade s Bazilejským, Rotterdamským a Štokholmským dohovorom.

23. Názov aktivity: Zabezpečovať systematické monitorovanie, prieskum a odstraňovanie environmentálnych záťaží a znížiť tak zdravotné a environmentálne riziká.

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR

Spoluriešiteľ: ŠGÚDŠ, iné rezorty určené uznesením vlády SR ako príslušné ministerstvá podľa zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, SAŽP

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: fondy EÚ, rozpočtová kapitola rezortu, Environmentálny fond

Pozn.: Štátny program sanácie environmentálnych záťaží (2022 – 2027)

24. Názov aktivity: Podpora a zlepšenie kontrolných mechanizmov zameraných na dodržiavanie zákonných povinností dotknutých subjektov pri nakladaní s odpadmi a pri cezhraničnej preprave odpadov.

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR

Spoluriešiteľ: SIŽP, PZ MV SR, colné orgány

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: fondy EÚ, rozpočtové kapitoly rezortov, Environmentálny fond

25. Názov aktivity: Dobudovanie dostatočných kapacít pre spracovanie ostatných odpadov a nebezpečných odpadov vrátane odpadu zo zdravotnej a veterinárnej starostlivosti.

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR

Spoluriešiteľ: MH SR, Environmentálny fond

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: fondy EÚ, rozpočtové kapitoly rezortov, Environmentálny fond

26. Názov aktivity: Podporovať implementáciu dobrovoľných spoločných usmernení pre environmentálne vhodné hospodárenie s verejným zdravím, lekáorskými a veterinárnymi operáciami a z nich vzniknutým odpadom, vrátane predchádzania nevhodnému používaniu antibiotík, farmaceutík, medicínskych produktov a ťažkých kovov. Minimalizovať znečistenie z odpadov a odpadových vôd, komunálnych

systémov a integrovať hľadiská biodiverzity a zdravia do miestnych a komunálnych plánov.

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR

Spoluriešiteľ: ÚMS, ZMOS, VÚVH, MZ SR

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Vo väčšine týchto úloh pôjde najmä o bežné úradnícke činnosti, ktoré si nevyžadujú ďalšie finančné zdroje – ak pôjde o ich následnú implementáciu v praxi, bude sa zvažovať navýšenie finančných zdrojov podľa potrieb a možností; spoločne medzi hlavnými zodpovednými a spoluriešiteľmi.

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtové kapitoly rezortov

- 27. Názov aktivity:** Identifikovať spravodlivejšie a udržateľnejšie spôsoby využívania prírodných zdrojov, vrátane zníženia množstva odpadu a nadmernej spotreby, ktoré umožňujú všetkým dobre a zdravo žiť a to v súlade s ochranou prírody a biodiverzity; rozvoj nástrojov na získanie znalostí a vzdelávacích aktivít na zvýšenie informovanosti spotrebiteľov o negatívnych vplyvoch nadmernej spotreby a tvorby odpadu na biodiverzitu a zdravie.

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR,

Spoluriešiteľ: MPRV SR, SAŽP, ÚMS, ZMOS

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Vo väčšine týchto úloh pôjde najmä o bežné úradnícke činnosti, ktoré si nevyžadujú ďalšie finančné zdroje – ak pôjde o ich následnú implementáciu v praxi, bude sa zvažovať navýšenie finančných zdrojov podľa potrieb a možností; spoločne medzi hlavnými zodpovednými a spoluriešiteľmi.

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtové kapitoly rezortov

PRIORITA (e):

posilnenie adaptačných kapacít a odolnosti voči zdravotným rizikám súvisiacich s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy a podporné opatrenia na zmiernenie zmeny klímy a dosiahnutie spoluúčasti na zdraví v súlade s Parížskou dohodou

- 28. Názov aktivity:** Pravidelné kampane zamerané na prevenciu infekčných ochorení

Riešiteľ/zodpovedný: MZ SR/ ÚVZ SR, RÚVZ v SR

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné dopady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu

- 29. Názov aktivity:** Sledovanie vývoja chorobnosti na vybrané vektorom prenosné ochorenia (lymská borelióza, kliešťová encefalitída, hantavírusová infekcia, západonílska horúčka)

Riešiteľ/zodpovedný: MZ SR/ ÚVZ SR

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné dopady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu

30. Názov aktivity: Rozvíjať nástroje na prenos informácií, zintenzívniť verejnú komunikáciu a kampane na zvyšovanie povedomia o zdraví a zmene klímy, o zdravotných rizikách obyvateľstva v dôsledku zmeny klímy (extrémne prejavy počasia, povodne, zosuvy), o očkovaní proti chorobám prenášaných vektormi (napr. komáre, kliešte, blchy, muchy), podporovať prácu s verejnosťou v spolupráci s miestnymi a regionálnymi samosprávami

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR/ÚVZ SR, SAŽP/RÚVZ

Spoluriešiteľ: MZ SR, SK8, ZMOS, ÚMS

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu

31. Názov aktivity: Posilniť dialóg medzi inštitúciami zodpovednými za zdravie obyvateľstva, ochranu prírody a biodiverzity a manažmentu mimoriadnych udalostí a to najmä zvýšením povedomia o možných prínosoch založených na prírode blízky riešeniach a/alebo prístupoch založených na ekosystémoch a ich službách pre ľudské zdravie a zväziť ich integráciu ako aj nastaviť vývoj ukazovateľov prepojenosti klímy, biodiverzity a zdravia.

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR

Spoluriešiteľ: MV SR, MZ SR, ÚVZ SR, MPRV SR, ŠOP SR, SAV, univerzity

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: fondy EÚ

32. Názov aktivity: Zabezpečovať systematické monitorovanie, prieskum a sanáciu svahových deformácií a znižovať zosuvné riziká

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR

Spoluriešiteľ: ŠGÚDŠ

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: fondy EÚ, rozpočtová kapitola rezortu, Environmentálny fond

Pozn.: Program prevencie a manažmentu zosuvných rizík (2021 – 2029)

33. Názov aktivity: Identifikovať zraniteľné skupiny obyvateľstva a zariadenia na extrémne poveternostné podmienky v dôsledku zmeny klímy a navrhnúť podporné adaptačné opatrenia na zabezpečenie ich komfortu.

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR/SAŽP,

Spoluriešiteľ: MPSVaR SR, MZ SR/ÚVZ SR, ZMOS, ÚMS, SHMÚ, SK8

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné vplyvy: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: fondy EÚ

PRIORITA (f):

podpora zdravších, odolnejších a udržateľných miest a regiónov prostredníctvom integrovaného, inteligentného a zdravie podporujúceho prístupu k mestskému a územnému plánovaniu, riadeniu mobility, prostredníctvom implementácie účinných a súdržných politík na

viacerých úrovniach riadenia. Podpora zdravej, bezpečnej, ekologickej a inkluzívnej mobility a dopravy pre všetkých, prechod na dopravné systémy s nulovými emisiami a riadenia mobility a vytvorenie podmienok pre plánovanie bezpečnej pešej a cyklistickej infraštruktúry. Podpora pravidelnej pohybovej aktivity detí a mládeže v školskom prostredí (napr. koncept Aktívnej školy, Školský šport, Tréneri v škole).

34. Názov aktivity: Zníženie socioekonomických a environmentálnych dopadov cestnej dopravy budovaním protihlukových opatrení, obchvatov miest a obcí a ekoduktov

Riešiteľ/zodpovedný: MD SR

Spoluriešiteľ: MŽP SR

Termín: 2025 – 2030 (resp. dlhodobý)

Predpokladané finančné dopady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu, fondy EÚ

35. Názov aktivity: Podporovať budovanie zelenej a modrej infraštruktúry na lokálnej úrovni (mestá a obce), zlepšiť prístup a dostupnosť zelených a modrých priestorov bohatých na zeleň, vodné prvky/plochy a biodiverzitu pre všetkých.

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR, SAŽP

Spoluriešiteľ: MIRRI SR, ZMOS a ÚMS

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtové kapitoly rezortov, Environmentálny fond, fondy EÚ

36. Názov aktivity: Posilniť zelenú a modrú infraštruktúru ako aj ich konektivitu na lokálnej úrovni mimo obcí a miest, a to najmä na základe projektov ÚSES a pozemkových úprav

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR

Spoluriešiteľ: MPRV SR, ZMOS a ÚMS

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: bez špecifikácie

Aktivity na regionálne a lokálnej úrovni pre podporu modrej a zelenej infraštruktúry prebiehajú a asi aj budú prebiehať na rôznych úrovniach – či už z podpory MŽP SR a jej podriadených organizácií alebo MPRV SR, prípadne samospráv, mimovládnych organizácií a podobne. Problémom je, že nemáme úplne zanalyzované všetky aktivity v danej oblasti; to by však malo byť aj úlohou v ďalších rokoch (aj ako súčasť nového nariadenia EÚ o obnove prírody).

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu

37. Názov aktivity: Zabezpečiť systematické monitorovanie indikátorov environmentálneho zdravia na úrovni miest

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR, SAŽP

Spoluriešiteľ: ÚVZ SR, ZMOS, ÚMS

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu

38. Názov aktivity: Podporovať zhodnocovanie nevyužívaných a zanedbaných území v intravilánoch miest, tzv. brownfieldov formou ich evidencie a následnej propagácie, metodických usmernení pre ich revitalizáciu a šírenia osvedčených postupov

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR, SAŽP

Spoluriešiteľ: ÚMS, ZMOS

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu

39. Názov aktivity: Zvýšiť povedomie obyvateľov pri výbere nehnuteľnosti o možných negatívnych faktoroch, ktoré môžu vplývať na kvalitu bývania

Riešiteľ/zodpovedný: ÚVZ SR/MZ SR

Spoluriešiteľ: ZMOS

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu

PRIORITA (g):

začlenenie ochrany prírody a biodiverzity do politík v oblasti životného prostredia a zdravia a do vykonávania prístupu „jedno zdravie“; posilnenie prepojenia medzi životným prostredím a zdravím, a to aj prostredníctvom transformačného riadenia v oblasti životného prostredia a zdravia; pracovnej sily s integrovanými a aktuálnymi kompetenciami v oblasti životného prostredia a zdravia; výskumu a inovácie

40. Názov aktivity: Implementovať Akčný plán na riešenie problematiky prienikových ciest neúmyselnej introdukcie a neúmyselného šírenia invázných nepôvodných druhov na územie Slovenskej republiky a na územie EÚ cez územie Slovenskej republiky

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR

Spoluriešiteľ: MPRV SR, ŠOP SR, SAV

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: bez špecifikácie

Úlohy týkajúce sa invázných nepôvodných druhov sú a budú financované z prostriedkov MŽP SR, príp. iných rezortov tak, ako je to navrhnuté v relevantných nariadeniach a zákonoch, vo vyššie spomenutom akčnom pláne (úloha 40) ako aj v súčasných a budúcich projektoch, ktoré sú alebo budú naplánované (rovnako z rozpočtu MŽP SR, príp. MPRV SR).

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu, fondy EÚ

41. Názov aktivity: Identifikovať invázne druhy na Slovensku, zabezpečiť ich inventarizáciu, revíziu, prioritizáciu, výskum a mapovanie

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR

Spoluriešiteľ: MPRV SR, ŠOP SR, SAV

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: bez špecifikácie

Úlohy týkajúce sa invázných nepôvodných druhov sú a budú financované z prostriedkov MŽP SR, príp. iných rezortov tak, ako je to navrhnuté v relevantných

nariadeniach a zákonoch, vo vyššie spomenutom akčnom pláne (úloha 40) ako aj v súčasných a budúcich projektoch, ktoré sú alebo budú naplánované (rovnako z rozpočtu MŽP SR, príp. MPRV SR).

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu, fondy EÚ

- 42. Názov aktivity:** Prioritizovať územia s výskytom invázných nepôvodných druhov rastlín vyvolávajúcich alergie pre ich likvidáciu a kontrolu výskytu

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR/ŠOP SR

Spoluriešiteľ: ÚVZ SR, SAV, univerzity

Termín: dlhodobá

Predpokladané finančné náklady: bez špecifikácie

Úlohy týkajúce sa invázných nepôvodných druhov sú a budú financované z prostriedkov MŽP SR, príp. iných rezortov tak, ako je to navrhnuté v relevantných nariadeniach a zákonoch, vo vyššie spomenutom akčnom pláne (úloha 40) ako aj v súčasných a budúcich projektoch, ktoré sú alebo budú naplánované (rovnako z rozpočtu MŽP SR, príp. MPRV SR)).

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu, fondy EÚ

- 43. Názov aktivity:** Spolupracovať pri ochrane a manažmente druhov a ich genetickej diverzity pri výrobe potravín a zabezpečením potravinovej bezpečnosti, výživy a výživových doplnkov, liekov a iných tovarov tak, aby sa zabezpečilo, že medicínske využitie voľne žijúcich druhov (najmä ohrozených alebo chránených), a to aj v tradičnej medicíne, bolo udržateľné, bezpečné, a legálne; zlepšiť v súlade s inými medzinárodnými dohodami a v rámci vnútroštátnych možností reguláciu, riadenie a využívanie voľne žijúcich druhov a obchodovanie s nimi tak, aby to bolo udržateľné a bezpečné pre zdravie ľudí a voľne žijúcich živočíchov.

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR/ŠOP SR

Spoluriešiteľ: MV SR/colníci/policaia, ÚVZ SR, SAV, univerzity

Termín: dlhodobá

Predpokladané finančné náklady: bez špecifikácie

Vo väčšine týchto úloh pôjde najmä o bežné úradnícke činnosti, ktoré si nevyžadujú ďalšie finančné zdroje – ak pôjde o ich následnú implementáciu v praxi, bude sa zvažovať navýšenie finančných zdrojov podľa potrieb a možností; spoločne medzi hlavnými zodpovednými a spoluriešiteľmi

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortov MŽP SR a MV SR

- 44. Názov aktivity:** Spolupracovať a podporovať tvorbu politík, legislatívy a iniciatív na zachovanie genetickej diverzity pre zdravé ekosystémy a potravinovú bezpečnosť, okrem iného semien, znížením rizika prenosu chorôb u hospodárskych zvierat a akvakultúry, lesného hospodárstva, rybolovu a opeľovačov; uznať hodnotu tradičných stravovacích postupov a spôsobov stravovania v stratégiách pre zdravie, pohodu a prevenciu chorôb.

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR

Spoluriešiteľ: MPRV SR, ÚVZ SR, ŠOP SR, SAV, univerzity

Termín: dlhodobá

Predpokladané finančné náklady: bez špecifikácie

Vo väčšine týchto úloh pôjde najmä o bežné úradnícke činnosti, ktoré si nevyžadujú ďalšie finančné zdroje – ak pôjde o ich následnú implementáciu v praxi, bude sa zvažovať navýšenie finančných zdrojov podľa potrieb a možností; spoločne medzi hlavnými zodpovednými a spoluriešiteľmi.

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortov MŽP SR a MPRV SR

- 45. Názov aktivity:** Zvyšovať povedomie o prínosoch a výhodách ochrany, manažmente a udržateľnom využívaní prírody, biodiverzity, ekosystémov a ich služieb v národných politikách, stratégiách a programoch a to počas celého života ľudí a pre rôzne skupiny komún, uznávajúc ich pozitívny prínos ku všetkým dimenziám ľudského zdravia a blaha.

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR

Spoluriešiteľ: MPRV SR, ÚVZ SR, ŠOP SR, SAV, univerzity

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: bez špecifikácie

Vo väčšine týchto úloh pôjde najmä o bežné úradnícke činnosti, ktoré si nevyžadujú ďalšie finančné zdroje – ak pôjde o ich následnú implementáciu v praxi, bude sa zvažovať navýšenie finančných zdrojov podľa potrieb a možností; spoločne medzi hlavnými zodpovednými a spoluriešiteľmi.

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortov MŽP SR a MPRV SR, fondy EÚ

- 46. Názov aktivity:** Podporovať výskum, vývoj a spravodlivé zdieľanie genetických zdrojov a bezpečné používanie biotechnológií, a to aj prostredníctvom opatrení biologickej bezpečnosti na hodnotenie, reguláciu, riadenie a kontrolu rizík spojených s posudzovaním geneticky modifikovaných organizmov a geneticky modifikovaných mikroorganizmov a potenciálnych nepriaznivých účinkov na biodiverzitu a ľudské zdravie.

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR

Spoluriešiteľ: SAV, univerzity, NPPC

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: bez špecifikácie

Vo väčšine týchto úloh pôjde najmä o bežné úradnícke činnosti, ktoré si nevyžadujú ďalšie finančné zdroje – ak pôjde o ich následnú implementáciu v praxi, bude sa zvažovať navýšenie finančných zdrojov podľa potrieb a možností; spoločne medzi hlavnými zodpovednými a spoluriešiteľmi.

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu

- 47. Názov aktivity:** Začleniť prepojenie biodiverzity a zdravia do budovania kapacít a rozvoja, technickej a vedeckej spolupráce a prenosu technológií podporovaním programov a vzdelávacích iniciatív pre rôznych zdravotníckych odborníkov a poskytovateľov zdravotnej starostlivosti s cieľom zlepšiť ich chápanie prepojení medzi biodiverzitou a zdravím, vrátane v postupoch tradičnej medicíny a tradičných poznatkov.

Riešiteľ/zodpovedný: MŽP SR

Spoluriešiteľ: ÚVZ SR, ŠOP SR, MK SR, ÚĽUV

Termín: dlhodobý

Predpokladané finančné náklady: bez špecifikácie

Vo väčšine týchto úloh pôjde najmä o bežné úradnícke činnosti, ktoré si nevyžadujú ďalšie finančné zdroje – ak pôjde o ich následnú implementáciu v praxi, bude sa zvažovať navýšenie finančných zdrojov podľa potrieb a možností; spoločne medzi hlavnými zodpovednými a spoluriešiteľmi.

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortov MŽP SR, MK SR

48. Názov aktivity: Vytvoriť sieť učiteľov expertov, multiplikátorov predovšetkým vo vzdelávacích oblastiach Človek a príroda a Človek a spoločnosť, ktorí budú vyškolení v kľúčových témach oblastí životného prostredia a zdravia v súlade so štátnym vzdelávacím programom z roku 2023.

Riešiteľ/zodpovedný: MŠVVaM SR

Spoluriešiteľ: NIVAM, MŽP SR, MZ SR

Termín: 2025 - 2030

Predpokladané finančné náklady: žiadne

Zdroj finančných prostriedkov: rozpočtová kapitola rezortu

.